धरान उपमहानगरपालिका, नगर कार्यपालिकाको कार्यालय

प्रदेश-१ धरान, सुनसरी

एघारौं नगर सभा (वैठक संख्या-२)

आज मिति २०७९ असार २३ गते, विहिबार दिनको १ बजे धरान उपमहानगरपालिकाको **एघारौं नगर सभाको** दोस्रो वैठक नगर प्रमुख श्री हर्कराज राईज्यूको अध्यक्षतामा देहाय बमोजिमको उपस्थितिमा बस्यो ।

उपस्थिती:

क्र.सं.	नाम, थर	पद	कार्यालय/वडा नं.	हस्ताक्षर
१	हर्क राज राई	प्रमुख	धरान उपमहानगरपालिका	
२	अइन्द्र विक्रम बेघा	उपप्रमुख	धरान उपमहानगरपालिका	
३	यज्ञमणी आचार्य	वडा अध्यक्ष	धरान-१	
४	रमेश राई	वडा अध्यक्ष	धरान-२	
५	बिद्या शाक्य	वडा अध्यक्ष	धरान-३	
६	धन बहादुर राई	वडा अध्यक्ष	धरान-४	
७	मन प्रसाद लिम्बु	वडा अध्यक्ष	धरान-५	
८	भुपेन्द्र भट्टराई	वडा अध्यक्ष	धरान-६	
९	जीवन राज सुवेदी	वडा अध्यक्ष	धरान-७	
१०	धन बहादुर राई	वडा अध्यक्ष	धरान-८	
११	रुपेश आचार्य	वडा अध्यक्ष	धरान-९	
१२	विवेक राई	वडा अध्यक्ष	धरान-१०	
१३	लोकेन्द्र कुमार फागु	वडा अध्यक्ष	धरान-११	
१४	टंक बहादुर राई	वडा अध्यक्ष	धरान-१२	
१५	नेत्र प्रसाद काफ्ले	वडा अध्यक्ष	धरान-१३	
१६	कृष्ण प्रसाद भट्टराई	वडा अध्यक्ष	धरान-१४	
१७	नरेश कुमार इवारम	वडा अध्यक्ष	धरान-१५	
१८	मुरारी प्रसाद भट्टराई	वडा अध्यक्ष	धरान-१६	
१९	सूर्य बहादुर भट्टराई	वडा अध्यक्ष	धरान-१७	
२०	नरेन्द्र कुमार राई	वडा अध्यक्ष	धरान-१८	
२१	पुर्ण बहादुर लिम्बु	वडा अध्यक्ष	धरान-१९	
२२	पदम बहादुर लिम्बु	वडा अध्यक्ष	धरान-२०	
२३	सावित्रा परियार दर्जी	कार्यपालिका सदस्य	धरान-८	
२४	बिनीता बज्राचार्य	कार्यपालिका सदस्य	धरान-१२	
२५	सिर्जना नेपाल	कार्यपालिका सदस्य	धरान-१५	
२६	रविन गुरुङ्ग	कार्यपालिका सदस्य	धरान-११	
२७	देवी माया विश्वकर्मा	कार्यपालिका सदस्य	धरान-६	
२८	दिनेश विश्वकर्मा	कार्यपालिका सदस्य	धरान-१५	
२९	अनुप देवान	कार्यपालिका सदस्य	धरान-१२	
३०	विकास भाटी	कार्यपालिका सदस्य	धरान-९	
३१	उज्वल वास्तोला	नगर सभा सदस्य	धरान-१	
३२	विनोद मानन्धर	नगर सभा सदस्य	धरान-१	
३३	रहिसा कसजु	नगर सभा सदस्य	धरान-१	
३४	रिता सुन्दास	नगर सभा सदस्य	धरान-१	
३५	दिनेश कुमार अग्रवाल	नगर सभा सदस्य	धरान-२	
३६	[illegible]	नगर सभा सदस्य	धरान-२	

क्र.सं.	नाम, थर	पद	कार्यालय/वडा नं.	हस्ताक्षर
३७	सन्ध्या श्रेष्ठ	नगर सभा सदस्य	धरान-२	[illegible]
३८	बुना शंकर (विश्वकर्मा)	नगर सभा सदस्य	धरान-२	[illegible]
३९	मनिष खड्गी	नगर सभा सदस्य	धरान-३	[illegible]
४०	मिक्मा भोटे	नगर सभा सदस्य	धरान-३	[illegible]
४१	उषा सुब्बा (लिम्बु)	नगर सभा सदस्य	धरान-३	[illegible]
४२	शोभा विश्वकर्मा	नगर सभा सदस्य	धरान-३	[illegible]
४३	राजेन्द्र राई	नगर सभा सदस्य	धरान-४	[illegible]
४४	गोरस मान आले	नगर सभा सदस्य	धरान-४	[illegible]
४५	मिना तामाङ	नगर सभा सदस्य	धरान-४	[illegible]
४६	लिला देवी गहते	नगर सभा सदस्य	धरान-४	[illegible]
४७	विजय राई	नगर सभा सदस्य	धरान-५	[illegible]
४८	प्रेम बहादुर दाहाल	नगर सभा सदस्य	धरान-५	[illegible]
४९	सुनिता राई	नगर सभा सदस्य	धरान-५	[illegible]
५०	शान्ता माया विश्वकर्मा	नगर सभा सदस्य	धरान-५	[illegible]
५१	नारायण निरौला	नगर सभा सदस्य	धरान-६	[illegible]
५२	राजेन्द्र न्यौपाने	नगर सभा सदस्य	धरान-६	[illegible]
५३	यशोदा सुवेदी (लामिछाने)	नगर सभा सदस्य	धरान-६	[illegible]
५४	राजेश राज मोक्तान	नगर सभा सदस्य	धरान-७	[illegible]
५५	सुमिर बम्जन	नगर सभा सदस्य	धरान-७	[illegible]
५६	रमिता श्रेष्ठ	नगर सभा सदस्य	धरान-७	[illegible]
५७	डेकुमारी वि.क.	नगर सभा सदस्य	धरान-७	[illegible]
५८	रविन्द्र श्रेष्ठ	नगर सभा सदस्य	धरान-८	[illegible]
५९	देवी प्रसाद पोखेल	नगर सभा सदस्य	धरान-८	[illegible]
६०	देवी लामा पाखिन	नगर सभा सदस्य	धरान-८	[illegible]
६१	कृष्ण बहादुर कार्की	नगर सभा सदस्य	धरान-९	[illegible]
६२	शरद रत्न पार्थिव	नगर सभा सदस्य	धरान-९	[illegible]
६३	बिन्दु अधिकारी	नगर सभा सदस्य	धरान-९	[illegible]
६४	अम्बीका विसिम्के सार्की	नगर सभा सदस्य	धरान-९	[illegible]
६५	कृष्ण बहादुर राई	नगर सभा सदस्य	धरान-१०	[illegible]
६६	समशेर वर्देवा	नगर सभा सदस्य	धरान-१०	[illegible]
६७	फुर्दिकी शेर्पा	नगर सभा सदस्य	धरान-१०	[illegible]
६८	अरुणा सुन्दास	नगर सभा सदस्य	धरान-१०	[illegible]
६९	कुमार बिश्वकर्मा	नगर सभा सदस्य	धरान-११	[illegible]
७०	डम्बर बहादुर अधिकारी	नगर सभा सदस्य	धरान-११	[illegible]
७१	संगिता लोहनी वि.क.	नगर सभा सदस्य	धरान-११	[illegible]
७२	ब्रहमज्ञ भट्टराई	नगर सभा सदस्य	धरान-१२	[illegible]
७३	चुन्नु थापा	नगर सभा सदस्य	धरान-१२	[illegible]
७४	शान्ती कुमारी त्रिखत्री	नगर सभा सदस्य	धरान-१२	[illegible]
७५	सन्तोष राई	नगर सभा सदस्य	धरान-१३	[illegible]
७६	तारा तामाङ (गोले)	नगर सभा सदस्य	धरान-१३	[illegible]
७७	सुन्दरी श्रेष्ठ	नगर सभा सदस्य	धरान-१३	[illegible]

क.सं.	नाम, थर	पद	कार्यालय/वडा नं.	हस्ताक्षर
७९	राम कुमार तामाङ्ग	नगर सभा सदस्य	धरान-१४	
८०	कमल प्रसाद भट्टराई	नगर सभा सदस्य	धरान-१४	
८१	झरना मुखिया पौडेल	नगर सभा सदस्य	धरान-१४	
८२	दुर्गा विश्वकर्मा	नगर सभा सदस्य	धरान-१४	
८३	रंग लाल गिरी	नगर सभा सदस्य	धरान-१५	
८४	बादल भट्टराई भण्डारी	नगर सभा सदस्य	धरान-१५	
८५	रचना नेपाली	नगर सभा सदस्य	धरान-१५	
८६	भीम सुब्बा लिम्बु	नगर सभा सदस्य	धरान-१६	
८७	मुकेश घिमिरे	नगर सभा सदस्य	धरान-१६	
८८	शुशिला कुमारी श्रेष्ठ	नगर सभा सदस्य	धरान-१६	
८९	मिरा विश्वकर्मा	नगर सभा सदस्य	धरान-१६	
९०	मनिष विष्ट	नगर सभा सदस्य	धरान-१७	
९१	लक्ष्मण राई	नगर सभा सदस्य	धरान-१७	
९२	शेष कुमारी घिमिरे	नगर सभा सदस्य	धरान-१७	
९३	लक्ष्मी विश्वकर्मा	नगर सभा सदस्य	धरान-१७	
९४	दिवन राई चाम्लिङ्ग	नगर सभा सदस्य	धरान-१८	
९५	दिल कुमारी राई	नगर सभा सदस्य	धरान-१८	
९६	जमुना त्रिखत्री मोक्तान	नगर सभा सदस्य	धरान-१८	
९७	चन्द्रमाया विश्वकर्मा	नगर सभा सदस्य	धरान-१९	
९८	झुमा देवी गुरुङ	नगर सभा सदस्य	धरान-१९	
९९	जसरथ सुब्बा	नगर सभा सदस्य	धरान-१९	
१००	लोकेन्द्र राई	नगर सभा सदस्य	धरान-१९	
१०१	देवेन्द्र राई	नगर सभा सदस्य	धरान-२०	
१०२	राम बहादुर राई	नगर सभा सदस्य	धरान-२०	
१०३	पंचमी राई	नगर सभा सदस्य	धरान-२०	पंचमी राई
१०४	रमा वि.क	नगर सभा सदस्य	धरान-२०	
१०५	लक्ष्मी प्रसाद पौडेल	सदस्य सचिव	धरान उपमहानगरपालिका	

धरान उपमहानगरपालिका

एघारौं नगर सभा

वैठकको निर्णय

२०७९ आषाढ २३ गते, दिनको १:०० वजे बैठक संख्या २

धरान उमहानगरपालिकाको एघारौं नगरसभाको दोस्रो बैठक नगर प्रमुख श्री हर्कराज राईज्यूको अध्यक्षतामा माथि उल्लेखित नगर सभा सदस्यज्यूहरुको उपस्थितिमा वसि देहाय बमोजिमका विषयमा छलफल एवं निर्णयहरु गरियो।

निर्णय नं १:आर्थिक वर्ष २०७८/०७९ को न्यायिक समितिको प्रतिवेदन प्रस्तुत सम्बन्धमा ।

यस उपमहानगरपालिकाको आ.व. ०७८/०७९ को न्यायिक समितिको वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन उप प्रमुख श्री अईन्द्र विक्रम बेघाले सभा समक्ष पेश गर्नु भयो ।

निर्णय नं २ : आर्थिक वर्ष २०७८/०७९ को अर्थ तथा सार्वजनिक लेखा समितिको प्रतिवेदन प्रस्तुत सम्बन्धमा।

यस उपमहानगरपालिकाको आर्थिक वर्ष २०७८।०७९ को अर्थ तथा सार्वजनिक लेखा समितिको वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन समितिका सदस्य सचिव श्री रमेश कुमार साहले सभा समक्ष पेश गर्नु भयो।

निर्णय नं ३:आर्थिक विधेयक र विनियोजन विधेयक २०७९ सम्बन्धमा ।

मिति २०७९।०३।१० गते एघारौं नगर सभाको प्रथम वैठकमा उपप्रमुखज्यूले सभा समक्ष पेश गर्नु भएको यस उपमहानगरपालिकाको आर्थिक विधेयक र विनियोजन विधेयक २०७९ र त्यसमा समावेश भएका अनुसूचीहरुमाथि छलफलमा भाग लिनका लागि नाम टिपाउन सभाध्यक्षले उपलब्ध गराइएको ५ मिनेटको समयमा तपसिलका ३ जना नगर सभा सदस्यहरुले आफ्नो धारणा व्यक्त गर्नु भयो ।

क. मनिष खड्की, वडा सदस्य, वडा नं. ३

ख. कमल भट्टराई, वडा सदस्य, वडा नं. १४

ग. राजेन्द्र राई, वडा सदस्य, वडा नं. ४

निर्णय नं ४ : आर्थिक विधेयक र विनियोजन विधेयक २०७९ स्वीकृत गर्ने सम्बन्धमा ।

मिति २०७९।०३।१० गते एघारौं नगर सभाको प्रथम वैठकमा उपप्रमुखज्यूले सभा समक्ष पेश गर्नु भएको यस उपमहानगरपालिकाको आर्थिक विधेयक र विनियोजन विधेयक २०७९ र त्यसमा समावेश भएका अनुसूचीहरुमाथि छलफलमा भाग लिनका लागि नाम टिपाउने नगर सभा सदस्यहरुले आफ्नो धारणा र सुझावहरु राखिए पश्चयात सभाध्यक्षबाट राखिएका जिज्ञासा र सुझावहरुलाई सम्बोधन गरे पश्चात दुवै विधेयक तथा सो मा समावेश भएका अनुसुचीहरुलाई अनुमोदन गरियोस भनि सभाध्यक्षबाट राखिएको प्रशतावमा हुन्न भन्ने पक्षमा कसैले पनि मत जाहेर नगरेकाले आर्थिक विधेयक र विनियोजन विधेयक २०७९ साथै सो मा समावेश भएका अनुसुचीहरु सर्वसम्मत स्वीकृत भएको घोषणा सभाध्यक्षबाट भयो ।

निर्णय नं ५ : न्यायिक समितिको प्रतिवेदन स्वीकृत सम्बन्धमा ।

मिति २०७९/०३/२३ गतेको सभाको दोस्रो वैठक समक्ष उपप्रमुख श्री अईन्द्र विक्रम बेघाले पेश गर्नु भएको न्यायिक समितिको आ.व. ०७८/०७९ को प्रतिवेदन स्वीकृत गरियोस भनी सभाध्यक्षबाट पेश भएको प्रस्तावमा हुन्न भन्ने पक्षमा कसैले पनि मत जाहेर नगरेकाले उक्त न्यायिक समितिको प्रगति प्रतिवेदन सर्वसम्मत स्वीकृत भएको घोषणा सभाध्यक्षबाट भयो ।उक्त प्रतिवेदन पछाँडि टाँसगरी प्रमाणित गरिएको छ ।

निर्णय नं ६ : सार्वजनिक लेखा समितिको प्रतिवेदन स्वीकृत सम्बन्धमा ।

मिति २०७९/०३/२३ गतेको सभाको दोस्रो वैठक समक्ष सार्वजनिक लेखा समितिका सदस्य सचिवले पेश गर्नु भएको सार्वजनिक लेखा समितिको प्रतिवेदन स्वीकृत गरियोस भनी सभाध्यक्षबाट पेश भएको प्रस्तावमा हुन्न भन्ने पक्षमा कसैले पनि मत जाहेर नगरेकाले उक्त सार्वजनिक लेखा समितिको प्रतिवेदन सर्वसम्मत स्वीकृत भएको घोषणा सभाध्यक्षबाट भयो ।उक्त प्रतिवेदन पछाँडि टाँसगरी प्रमाणित गरिएको छ ।

निर्णय नं ७ : O&M प्रतिवेदन स्वीकृत सम्बन्धमा ।

यस उपमहानगरपालिकाको अनूसुया परामर्श तथा अनुसन्धान केन्द्र, लोकन्थली, काठमाडौंले पेश गरेको **O&M प्रतिवेदन** कार्यपालिकाबाट गठित क्षमता विकास तथा संस्थागत सुधार समितिको सिफारिस साथै नगर कार्यपालिकाको सिफारिस समेतको आधारमा पेश भएको O&M प्रतिवेदन सर्वसम्मत स्वीकृत गरि लागु गर्ने निर्णय गरियो ।उक्त प्रतिवेदनमा भएको संगठन संरचना र कर्मचारी दरबन्दी पछाडी टाँस गरि प्रमाणित गरिएको छ भने विस्तृत O&M प्रतिवेदन छुट्टै प्रमाणित गरी राखिएको छ ।

निर्णय नं. ८: नगर कार्यपालिका वैठकका निर्णयहरु अनुमोदन सम्बन्धमा ।

आर्थिक वर्ष २०७७।०७८ मा धरान उपमहानगरपालिकाको नगर कार्यपालिकाको विभिन्न मितिमा वैठक वसी गरेका निर्णयहरु अनुमोदन गरियोस् भनी सभाध्यक्षबाट राखेको प्रस्ताव सर्वसम्मत स्वीकृत भयो ।

निर्णय नं. ९: विभिन्न समितिहरु गठन सम्बन्धमा ।

क. न्यायिक समितिका सदस्यहरुको चयन सम्बन्धमा ।

नेपालको संविधानको धारा २१७ को २ अनुसार यस उपमहानगरपालिकाको न्यायिक समितिमा २ जना सदस्यहरु चयनका लागि सभाध्यक्षबाट सभा समक्ष प्रस्ताव पेश भएकोमा तपसिलका २ जना सदस्यहरुलाई न्यायिक समितमा चयन गरियो ।

तपसिल

- श्री चुन्नु थापा, वडा सदस्य, वडा नं. १२
- श्री झरना मुखिया पौडेल, वडा सदस्य, वडा नं. १४

ख. सार्वजनिक लेखा समितिको चयन सम्बन्धमा ।

प्रदेश नं. १ प्रदेश सरकारबाट जारी भएको गाँउ सभा र नगर सभा सञ्चालनका लागि व्यवस्था गर्न बनेको ऐन २०७५ को दफा ३६ मा व्यवस्था भए अनुसार यस उपमहानगरपालिकाको सार्वजनिक लेखा समितिको गठन गर्नका लागि १ जना संयोजक सहित सदस्यहरु चयनका लागि सभाध्यक्षबाट सभा समक्ष प्रस्ताव पेश भएकोमा तपसिलका संयोजक सहित ५ जना सदस्यहरु चयन गरियो ।

तपसिल

- संयोजक- श्री ब्रहम्ज्ञ भट्टराई- वडा सदस्य- वडा नं. १२
- सदस्य- श्री राजेश राज मोक्तान- वडा सदस्य- वडा नं. ७
- सदस्य- श्री शम्सेर वर्देवा- वडा सदस्य- वडा नं. १०
- सदस्य- श्री झुमा गुरुङ्ग- वडा सदस्य- वडा नं. १९
- सदस्य- श्री पंचमी राई- वडा सदस्य- वडा नं. २०

ग. विधायन समितिको चयन सम्बन्धमा ।

प्रदेश नं. १ प्रदेश सरकारबाट जारी भएको गाँउ सभा र नगर सभा सञ्चालनका लागि व्यवस्था गर्न बनेको ऐन २०७५ को दफा ३६ मा व्यवस्था भए अनुसार यस उपमहानगरपालिकाको विधायन समितिको गठन गर्नका लागि १ जना संयोजक सहित सदस्यहरु चयनका लागि सभाध्यक्षबाट सभा समक्ष प्रस्ताव पेश भएकोमा तपसिलका संयोजक सहित ५ जना सदस्यहरु चयन गरियो ।

तपसिल

- संयोजक- श्री कृष्ण बहादुर राई- वडा सदस्य- वडा नं. १०
- सदस्य- श्री विजय राई- वडा सदस्य- वडा नं. ५
- सदस्य- श्री राजेन्द्र न्यौपाने- वडा सदस्य- वडा नं. ६
- सदस्य- श्री डे कुमारी विश्वकर्मा- वडा सदस्य- वडा नं. ७
- सदस्य- श्री तारा तामाङ्ग गोले- वडा सदस्य- वडा नं. १३

निर्णय नं. १०: तलबी प्रतिवेदन सम्बन्धमा ।

यस उपमहानगरपालिका अन्तर्गत सबै कर्मचारीहरुको आ.व. २०७९/८० को लागि तलबी प्रतिवेदन पारित गरियो । पारित प्रतिवेदनलाई छुट्टै प्रमाणित गरी राखिनेछ ।

निर्णय नं. ११: संस्थागत क्षमता स्वमूल्यांकनको नतिजा सम्बन्धमा ।

यस उपमहानगरपालिकाले स्थानीय तह संस्थागत क्षमता स्वमूल्याङ्कन कार्यविधि अनुसार आ.ब. २०७७।०७८ को संस्थागत क्षमता स्वमूल्याङ्कन गरी प्राप्त गरेको अंक आजको सभाको वैठक समक्ष पेश भई सो सम्बन्धमा छलफल गरियो । मिति २०७९/०३/०९ गतेको कार्यपालिकाको वैठको निर्णय अनुसार पुरा हुन नसकेका सुचकहरू समेत पुरा गरी आगामी वर्षहरुमा उत्कृष्ठ अंक प्राप्त गर्न लाग्न निर्देशन गर्ने निर्णय गरियो ।

निर्णय नं. १२: धन्यवाद सहित सभा विर्सजन सम्बन्धमा ।

धरान उपमहानगरपालिकाको एघारौं नगर सभालाई सौहार्दपूर्वक सम्पन्न गर्न सहयोग गर्नु हुने नगर सभा सदस्यज्यूहरु, सचिवालयमा खटिने कर्मचारी तथा सुरक्षाकर्मी लगायत सबैलाई धन्यवाद ज्ञापन गर्दै एघारौं नगरसभा बेलुकी ५ बजे समाप्त भएको घोषणा सभाध्यक्षबाट भयो ।

आ.व. २०७८/०७९ को न्यायीक समितिको वार्षिक कार्य प्रगती प्रतिवेदन ।

कार्यकारी सारांश

यस धरान उपमहानगरपालिकाको न्यायिक समिती स्थानिय तहको न्याय निरुपण गर्ने एक महत्वपुर्ण र अभिन्न अंगका रुपमा रहेको छ । नगरवासीको कानुन प्रद्धत्त अधिकारको प्रचलनमा अवरोध भएमा न्यायिक समितिले नागरिकलाई त्यस्तो अधिकार स्थापित गरी छिटोछरितो रूपमा स्थानीय स्तरमा नै पहुँच स्थापित गरेको छ । जोखिममा रहेका, आर्थिक, सामाजिक, भौगोलिक वा शैक्षिक दृष्टिले पछाडि परेका लिङ्ग, जाति, भाषा, धर्म, क्षेत्र, उमेर समूह आदिको न्यायमा पहुँच दिलाउन तथा स्थापित गर्नका लागि स्थानीय तहको भूमिका रहेको छ । यसले आम नागरिकलाई राज्य र शासन प्रणाली प्रति विश्वास गर्ने वातावरण तयार पारेको छ । समय,पैसा र ज्ञानको कमिले गर्दा अन्याय सहेर बस्नु पर्ने अवस्थालाई यसले कम गर्दै अदालत जानु पर्ने समय र लाग्ने खर्चको बचत गरेको महसुस गरेका छौ । यस धरान उपमहानगरपालिका न्यायिक समितिले आ.व. ०७८/०७९ भरिमा गरेका कार्यहरु, समस्याहरु, राय सुझाब समेत समेटी स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ५३(२) नं. बमोजिम प्रतिवेदन तयार गरी यस गरिमामय नगरसभा समक्ष पेश गरिएको छ ।

न्यायिक समितिबाट सम्पादित काम

धरान उपमहानगरपालका न्यायिक समितिले यस्तो व्यवहारबाट विवादित दुवै पक्षले आफूमाथि समान व्यवहार भएको महसुस गरी विवाद निरूपण कार्यमा सजिलो र सहज वातावरण तयार गरी आफ्नो न्याय सम्पादन गरिरहेको छ । न्यायिक समितिका पदाधिकारी र जनताको बिचमा फरक (वर्ग, क्षेत्र समूदाय लगायत कुनै पनि आधारमा) भएको महसुस नहुने गरी विवादको निरूपण गर्नका लागि समान आसनमा बसेर विवादको समाधान गर्ने अवसर न्यायिक समितिलाई रहेको छ । यस धरान उपमहानगरपालिका न्यायिक समितिले देहाय बमोजिमका विधि अपनाई न्यायसम्पादन गरि रहेको अवस्था छ ।

क) धरान उपमहानगरपालिका न्याय सम्पादन (कार्यविधी सम्बन्धी) ऐन, २०७५ अनुसारका प्रकृयालाई पालना गरी मेलमिलापको माध्यमबाट विवाद समाधान गर्ने गरेको

ख) न्यायिक समितिमा पेश भएको मुद्दाहरुमा जेष्ठ नागरिक, बालबालिका, अशहाय, असक्त, आपंग तथा महिलालाई विशेष प्राथमिकता दिने गरेको ।

ग) विवाद समाधानमा मेलमिलापलाई अधिकतम प्राथमिकतामा राखेको ।

घ) न्यायिक समितिले स्थानिय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ४७(१) बमोजिमका निर्णय गर्नु पर्ने विषयका विवादमा समेत मेलमिलापको प्रयास मार्फत नै समाधान गर्ने गरेको मेलमिलाप हुनै नसक्ने अवस्थामा मात्र निर्णय गर्ने गरेको ।

ङ) विभिन्न क्षमता विकास तथा refreshment तालिम,अन्तरकृया तथा अभिमुखिकरण कार्यक्रम संचालनको माध्यमद्वारा न्याय सम्पादनलाई थप प्रभावकारी बनाएको ।

च) न्यायिक समितिको छुट्टै इजलास निर्माण भई संचालनमा आएको छ ।

छ) टोल विकास संस्थाका प्रतिनिधिहरुलाई न्यायिक समितिको अधिकार क्षेत्र तथा कानुन सम्वन्धी आधारभुत ज्ञान जानकारी गराउने उद्देश्यले TLo सचेतना कार्यक्रम संचालन गरेको ।

न्यायिक समितिले आ.व. ०७८/०७९ मा भएका कार्यहरुः

यस आ.व.मा न्यायिक समितिमा रहेका मुद्दा दर्ता फन्छ्यौटको विवरण

क्र.स	प्रगति विवरण	संख्या
१.	उजुरी निवेदन दर्ता	५३
२.	जिम्मेवारी सरेको	२४
३.	जम्मा उजुरी	७७
४	उजुरी फर्छयौट संख्या	५१(फर्छयौट ६६.२३%)
५	मेलमिलाप भएको	२१
६.	मेलमिलाप हुन नसकी सम्बन्धित निकाय जान जानकारी गराएको	९
७.	निर्णय गरेको	१०
८	निवेदनको पक्ष सम्पर्कमा नआई डिसमिस भएको(तारेख गुजारी)	१०
९	समितिमा विचाराधिन मुद्दा	२६
	न्यायिक समितिमा भएको बैठक संख्या	६२

यस न्यायिक समितिमा आ.व. ०७८/०७९ दर्ता भएका विषयगत मुद्दाको विवरण

मुद्दा	संख्या
जग्गाखिचोला तथा साध सिमाना सम्बन्धी	१९
मानिस झिकाईछलफल गराइ पाऊ	२२

इज्जत आमद अनुसार खान लाउनदिलाई पाउ	४
लेनदेन सम्बन्धी	३
घर बहाल दिलाई घर कोठा खाली गराई पाउ	४
ज्याला मजदुरी सम्बन्धी	१
जेष्ठ नागरिकको हेरचाह	१
जम्मा	५३

आगामी कार्ययोजना तथा सुझाव

समाजमा रहेको भेदभाव, छुवाछुत, लैङ्गिक हिंसा जस्ता कुप्रथाको अन्त्य गर्न स्थानीय सरकार प्रतिवद्ध रहनुपर्छ । यसलाई न्यायको माध्यमबाट उपलब्धिमूलक बनाउनका लागि स्थानीय सरकारको महत्त्वपूर्ण खम्बा भनेकै न्यायिक समिति हो । समाजलाई समावेशी, मर्यादित, समतामूलक र स्व अनुशासित बनाउनको लागि न्यायिक समितिको भूमिका अत्यन्त महत्त्वपूर्ण हुन्छ । उमेर, लिङ्ग, अपाङ्गता, जातीयता, उत्पत्ति, धर्म वा आर्थिक वा अन्य हैसियत जसको जेसुकै भए तापनि त्यसमा असमान व्यवहार वा भेदभाव नगरी सामाजिक तथा राजनीतिक समावेशितालाई प्रवर्द्धन असमानता कम गर्नका लागि न्यायिक सक्रियता बढाउनुपर्ने हुन्छ । राजनीतिक, आर्थिक तथा सार्वजनिक जीवनका सबै क्षेत्रमा सहभागिता तथा समान अवसर सुनिश्चित गर्ने तर्फ स्थानीय सरकारलाई डोहोऱ्याउनका लागि न्यायिक समितिको भूमिका महत्त्वपूर्ण हुन्छ । यस्ता भूमिकालाइ व्यवहारमा अझ सहज रुपले उतार्न अगामी कार्ययोजना तथा सुझावहरुलाइ निम्नानुसार प्रस्तुत गरेका छौ ।

१. मुद्दाको चाप, जनसंख्या, भुगोल तथा स्रोत साधनलाई समेत मध्यनजर गर्दै आगामी आ.व.मा मेलमिलापकर्ता थप गरी मेलमिलापलाई थप व्यवस्थित गर्दै लैजाने ।
२. न्यायिक समितिको क्षेत्राधिकार र न्यायसम्पादन प्रकृयाको बारेमा सम्पुर्ण नगरबासीमा जानकारी पुऱ्याउन न्यायिक पहुँच अभिबृद्धि कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिनु पर्ने ।
३. जनप्रतिनिधी, कर्मचारी तथा मेलमिलापकर्ताहरुलाई पुनर्ताजकी तथा क्षमता अभिबृद्धि कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु पर्ने ।
४. यस धरान उपमहानगरपालिकाले विगतमा बनाएका कानुनी दस्तावेजहरुलाई समयानुकुल संसोधन तथा अध्यावधिक गर्न उपयुक्त हुने ।
५. आम नगरवासीहरुमा कानुनी सचेतना तथा स्थानीय तहबाट सम्पादन हुने काम कारवाहीको जानकारी गराउनका लागि कम्तीमा TLO मार्फत सचेतना कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिन उपयुक्त हुने।
६. न्यायिक समितिको न्याय सम्पादनबाट जनस्तरमा परेको प्रभाव मुल्यांकनका लागि सरोकारवाला मार्फत प्रतिकृया तथा सुझाब लिई न्याय सम्पादन प्रकृयालाई अझ चुस्त दुरुस्त बनाउन उपयुक्त हुने ।
७. मेलमिलापलाई अझ प्रबाकारी बनाउन मेलमिलापकर्ता सम्बन्धी तालिमको ब्यबस्था गर्नु पर्ने ।
८. १ नं. प्रदेशभरीका स्थानीय तहका न्यायिक समितिबाट भए गरेका न्यायिक गतिविधीको एक रुपताको लागि प्रदेश सरकारबाटै प्रदेश स्तरीय अन्तरकृया तथा छलफल कार्यक्रम संचालनको लागि पहल गर्नु पर्ने ।
९. यस न्यायिक समितिले अन्य न्यायिक समितिको अभ्यास तथा माथिल्लो न्यायिक तथा अर्ध न्यायिक निकायहरुसँगको समन्वय र सहकार्यमा न्यायिक गतिविधीहरुलाई चुस्त, दुरुस्त, प्रभावकारी र भरपर्दो बनाउने ।

अन्त्यमा,

विवादको सिर्जना हुने बित्तिकै नागरिक सँगै रहेको सरकारले तुरुन्तै न्याय दिएको खण्डमा सबै नागरिकहरुमा न्यायिक पहुँच सरल, सहज र विश्वस्नीय हुन्छ । न्यायिक प्रक्रिया सरल, अनुमानयोग्य, जवाफदेही, पारदर्शी, सूचना प्रविधि मैत्री र सर्शुलभ हुनुपर्छ । न्यायिक समितिले सङ्घ, प्रदेश र स्थानीय तहको अधिकार क्षेत्र अनुरूप बनेका उचित कानुनको प्रभावकारी र सन्तुलित कार्यान्वयनबाट जनताले लोकतन्त्रिक लाभहरू पाएको अनुभूत गर्ने वातावरण निर्माण गर्नुपर्छ । लोकतान्त्रिक व्यवस्थाले निर्धारण गरेका लाभ र अवसरहरुबाट वञ्चित हुने वातावरण सिर्जना भएमा वा कसैले कसैलाई लाभ पाउने अवसरमा आघात गरेका तुरुन्तै न्याय दिनु स्थानीय सरकारको कर्तव्य हो । यो कर्तव्य पूरा गर्नका लागि न्यायिक समितिको भूमिका महत्त्वपूर्ण रहेको छ । स्थानीय तहमा उत्पन्न भएको विवादको निरूपण पक्षहरूका बिचमा सँगै चौतारीमा बसेर हार वा जीतको अवस्था सृजना नगरी दुवै पक्षले जितेको महसुस हुने किसिमको परिणाम आउने तरिकाबाट विवादको निरूपण गर्ने संयन्त्र न्यायिक समिति हो। विवादको विषयवस्तुलाई व्यक्तिको अधिकारमा आधारित नबनाई समूह तथा समुदायको अधिकारको रूपमा स्थापित गराई सामाजिक एकतामा जोड दिने संयन्त्रका रुपमा न्यायिक समिति रहनु पर्छ । यसले पक्ष र विपक्षका बिचमा ५०/५० प्रतिशत नतिजा आउने अवस्था नबनाई दुवै पक्षलाई १०० प्रतिशत नतिजाको प्रत्याभूति गराउनुपर्दछ । अन्त्यमा, चालु आ.ब.मा पुरा हुन नसकेका कार्यक्रमहरुलाई आगामी आ.व. मा समाहित गरी न्यायिक समितिका न्यायिक गतिविधि एवं न्याय सम्पादन प्रकृयालाई चुस्त, दुरुस्त, सरल र भरपर्दो बनाउन न्यायिक समिति अनवरत लागि परिरहने प्रतिबद्धता समेत ब्यक्त गर्दछु ।

श्री अइन्द्र विक्रम वेघा <u>संयोजक</u> **न्यायिक समिति**

<u>धन्यवाद</u>

धरान उपमहानगरपालिका, अर्थ तथा सार्वजनिक लेखा सामितिको आ.व. २०७८/७९ को, वार्षिक प्रतिवेदन

मिति २०७९।०३।२३

श्रीमान सभाअध्यक्ष ज्यू, उप प्रमुखज्यू, प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतज्यू साथै सम्पूर्ण नगर सभा सदस्यज्यूहरु ।

नेपालको संघीय शासन प्रणाली अन्तर्गत सहभागीतामुलक, समावेशी, समन्यायिक, उत्तरदायी स्थानीय शासनको सोचलाई साकार पार्न स्थानीय तहमा जनप्रतिनिधिमुलक एवं उत्तरदायी स्वायत्त शासन पद्धतीको सुदृढीकरण गर्दै स्थानिय स्तरमा उपलब्ध सबै किसिमको साधन स्रोत र अवसरहरुमा जनताको सहभागीता सुनिश्चित गर्न स्थानीय संरचनाको स्थापना, ब्यवस्थापन र क्रियाशीलता बढाउदै लैजानको लागि स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ को दफा २२ बमोजिम नगर सभा बाट लेखा समितिको गठन हुने ब्यवस्था गरिएको छ । प्रदेश सरकार १ नं. प्रदेश बाट जारी गाउँ सभा र नगर सभा संचालनको लागि ब्यवस्था गर्न बनेको ऐन २०७५ को दफा ३६ मा सभा द्वारा विषयगत समिति गठन हुने ब्यवस्था भए अनुसार तेस्रो नगर सभा द्वारा ५ सदस्यीय अर्थ तथा सार्वजनिक लेखा समिति गठन भएको छ । नगर सभा द्वारा गठीत उल्लेखित समितिको कार्यक्षेत्र र कार्यदायरा स्पष्ट गरी आर्थिक प्रशासन तथा लेखा प्रणालीलाई पारदर्शी जवाफदेही र अनुशासित बनाउने उद्देश्यले धरान उपमहानगरपालिकाको प्रशासकिय कार्यविधि नियमित गर्ने ऐन २०७५ को दफा ४ बमोजिम धरान उपमहानगरपालिका नगरकार्यपालिका बाट अर्थ तथा सार्वजनिक लेखा समिति (कार्य संचालन) कार्यविधि,२०७५ तर्जुमा गरी लागु गरिएको छ ।

अर्थ तथा सार्वजनिक लेखा' समिति (कार्य संचालन) कार्यविधि,२०७५को दफा ११ मा भएको ब्यवस्था बमोजिम यस अर्थ तथा सार्वजनिक लेखा समितिले विगत आ.व.२०७५।०७६ देखि नै यस सम्मानित नगर सभामा प्रतिवेदन पेश गर्दै आएको सर्वविदितै छ । धरान उपमहानगरपालिका बाट भए गरेका आय ब्यय लगायत विविध पक्षको अध्ययन गरि प्राप्त विविरणको आधारमा यस सम्मानित नगरसभामा आ.व.२०७८/०७९ जेष्ठ महिना सम्मको प्रतिवेदन पेश गर्ने अनुमति माग्न चाहन्छु । तेस्रो नगरसभा बाट गठित ५ सदस्यीय यस अर्थ तथा सार्वजनिक लेखा समितिमा सदस्य सचिव सहित ६ जना सदस्यहरुबाट लेखा समितिको काम प्रभावकारी ढंगले सम्पादन भइरहेको छ । यस समितिले हाल सम्म गरेको कामको छोटकरी विवरण तथा प्रतिवेदन यस प्रकार रहेको छ ।

१. यस समितिले विगत आ.व.२०७५।०७६ देखि नै आवश्यकता अनुसार विभिन्न समयमा बैठक बसी पेश्कि फछ्यौंट, राहत वितरण, योजना तथा कार्यक्रम संचालन लगायतका विविध विषयमा छलफल गरि निर्णय बमोजिम काम सम्पन्न गरेको थियो भने यस आ.व.मा समेत हाल सम्ममा १२ वटा बैठक सम्पन्न गरी समितिको कामलाई तिव्रता दिदै आएको छ ।

२. पेश्कि तथा बेरुजु कायम हुन नदिन र पेश्कि तथा बेरुजुहरुलाई फछ्यौंट गर्न "पेश्कि तथा बेरुजु फछ्यौंट सम्बन्धी कार्यविधि २०७५" तयार गरि कार्यविधिमा भएको ब्यवस्था बमोजिम कार्यान्वयनको प्रकृया अगाडी बढाई नगरपालिकाको उद्देश्य बमोजिम लागु गरि सम्पूर्ण पेश्कि तथा बेरुजु फछ्यौंट गर्ने गराउने कार्य भईरहेको छ ।

३. फछ्यौंट हुन बढी समय र श्रम लाग्ने प्रकृतिका पेश्कि तथा बेरुजुको प्रकृतिलाई अध्ययन गरि विगत वि.स. २०४० अघि पछिका उपभोक्ता समिति, जनप्रतिनिधि र विभिन्न संघ सस्थाको नाममा विगतमा रहेको रु.५,००० सम्मका र मृतकका नाममा रहेका रु.२५,००० सम्मका पेश्कि तथा बेरुजु रकमलाई अर्थ तथा सार्वजनिक लेखा समितिको बैठक बाट मिनाहा गर्ने सम्वन्धमा निर्णय गरी कार्यपालिकामा पेश भए बमोजिम यस सम्मानित नगर सभा बाट समेत अनुमोदन गरी मिनाहा गरीएको छ । जुन यस प्रकार रहेको छ ।

रु.५००० र सो भन्दा कम रकम भएको पेश्कि तथा बेरुजु मिनाहाको विवरण

क्र.स.	विवरण	संख्या	रकम
१.	जनप्रतिनिधिहरुको पेश्कि तथा बेरुजु मिनाहाको विवरण	२०	५७,१४३।००
२.	उपभोक्ता सममितिहरुको पेश्कि तथा बेरुजु मिनाहाको विवरण	५	१५,९२८।००
३.	संघ संस्थाहरुको पेश्कि तथा बेरुजु मिनाहाको विवरण	५६	१,७६,५०९।५७
४.	वडा समितिको पेश्कि तथा बेरुजु मिनाहाको विवरण	१	२,८२५।४५
		जम्मा	२,५२,४०६।०२

मृतकको नामको रु.२५००० र सो भन्दा कम रकम भएको पेश्कि तथा बेरुजु मिनाहाको विवरण

क.स.	नाम	रकम	रकम
१	स्व.जित राई	८,०१०	८,०१०
२	स्व.देबी प्रसाद श्रेष्ठ	२०,०००	२०,०००
३	स्व.झभर बहादुर मोक्तान	६,३५०	६,३५०
४	स्व.ज्ञानेन्द्र बहादुर कार्की	१०,९८५	१०,९८५

५	स्व.हरी प्रसाद पराजुली	९,८७५	९,८७५
६	स्व.धन प्रसाद लिम्बु	८,०४०	८,०४०
	जम्मा	६३,२६०	६३,२६०

जम्मा रु. ३,१५,६६६।०२

४. पेशिक तथा बेरुजु लाई समयमै न्युनिकरण गर्न यस समतिका सदस्य ज्यूहरुले विगतका जनप्रतिनिधि,उपभोक्ता समिति, तथा विभिन्न संघ संस्थाका पदाधिकारीहरुलाई पेश्कि फछर्यौट गर्न आग्रह गरि प्राप्त भएको निवेदनको आधारमा र स्वस्फूर्त रुपमा पेश्कि फछर्यौट गरिदिन भनि आएको निवेदनको आधारमा कार्यविधिमा भएको व्यवस्था बमोजिम पेश्कि फछर्यौटको प्रकृया अगाडी बढाइएको छ । २०७९जेष्ठ महिना सम्मको विवरण यस प्रकार रहेको छ ।

स्व.योगेन्द्र कु. लिम्बु	धरान १०	सप्तरंगी पार्क निर्माण तथा खहरे नियन्त्रण उ.स.	रु.५,८२,६२४ (पे.फ. भएको)
तिलक राई	धरान १८	बुद्ध चोक विस्तार तथा बुद्ध प्रतिमा अनावरण सं.	रु.२,४१,५०० (पे.फ. भएको)
किशोर राई	धरान १२	बुढासुब्बा गोल्डकप र वडा विकास आदि	रु. ५,१३,४०० (पे.फ. भएको)
मिन कुमार सुब्बा	धरान ११	युवक संगठनको कार्यक्रम तथा विविध शिर्षक	रु.३८,४५५ (पे.फ. भएको)
विरबल शेर्पा	धरान १८	बुद्ध चोक दुर्गाचोक सडक निर्माण	रु.१०,१४,०००(प्रकृयमा रहेको)
मौलमान राई	धरान १३	सूर्यमार्ग स्वस्तिकमार्ग जाने बाटोमा कल्भर्ट नि.	रु.३०,००० (प्रकृयमा रहेको)
स्व.धन प्रसाद राई	धरान १८	खेलकुद कार्यक्रम वापत	रु.२,०९,७०० (प्रकृयमा रहेको)
स्व.सुवास राई	धरान १७	खेलकुद कार्यक्रम वापत	रु.३,७३,३२० (प्रकृयमा रहेको)
		जम्मा	रु. ३०,०२,९९९।-

आ.व २०७८।०७९ सम्ममा यस समितिले रु.३३,१८,६६५।०२ पे.फ. को कार्य गर्न सफल भएको ब्यहोरा जानकारी गराउदै समितिका सबै सदस्यज्यूहरुलाई हार्दिक धन्यवाद प्रकट गर्दछु ।

५. अर्थ तथा सार्वजनिक लेखा समिति(कार्य संचालन)कार्यविधि २०७५ को दफा ११ मा भएको व्यवस्था बमोजिम यस समितिले बिभिन्न वडा कार्यालयहरु र नगरपालिका का बिभिन्न महाशाखा, शाखा, इकाइ सँग समन्वय गरि प्राप्त भएको विवरणको आधारमा २०७९ जेष्ठ महिना सम्मको प्रतिवेदन तयार गरी यस सम्मानित नगर सभामा पेश गरिएको छ ।

प्रतिवेदनको सारांस

१) आ.व. २०७८।७९ मा नगरपालिकाले निर्धारण गरेको संघिय सरकार, प्रदेश सरकार,आन्तरिक श्रोत, राजश्व वाडफाड, जनसहभागिता र अन्य निकाय बाट प्राप्त हुने, नगर सभा बाट

स्वीकृत वार्षिक आय : रु.२ अर्ब ०५ करोड ६० लाख ३० हजारमा
जेष्ठ मसान्त सम्ममा : रु.१ अर्ब ३९ करोड ३२लाख ८४ हजार ८४०रुपैया ३८पैसा प्राप्त भएको छ ।
जुन वार्षिक लक्ष्यको ६७.७६ % मात्र रहेको छ ।

२) आ.व. २०७८।७९ मा उपमहानगरपालिकाले निर्धारण गरेको

वार्षिक आन्तरिक आय : रु ७७ करोड ३८ लाख ६६ हजार २५०।- मा
जेष्ठ सम्मको आय : रु. १७ करोड ८९ लाख ६१ हजार ७१७ रुपैया ३१ पैसाभएको छ भने
गत वर्षको बैंक मौज्दात : रु. १२ करोड २५ लाख ७४ हजार ९०४ समेत गरी
जम्मा रकम : रु.३० करोड १५ लाख ३६ हजार ६२१रुपैंया ३१ पैसा उठाउन सकेको छ।
जुन वार्षिक लक्ष्यको २३.१३% रहेको छ (गत वर्षको बैंक मौज्दात बाहेक) ।

बजेट निर्माण गर्दा गत आ.व.को यथार्थ आयलाई आधार बनाई आयको स्रोतलाई सुक्ष्म ढंगले अध्ययन गरी बढाउन सकिने वा नसकिने अवस्था के छ सो पत्ता लगाएर मात्र न्युनतम प्रतिशतको दरले आयमा बढ्रि गर्नुको सट्टा यस आ.व.मा हचुवाको भरमा बजेटबृद्धि गरिएको कारणले जति आय हुनु पर्ने त्यति हुन नसकेको भन्ने बुझ्न सकिन्छ । आन्तरिक श्रोत/आय तर्फको अन्य राजश्व शिर्षकमा रु २२ करोड ४७ लाख ६६ हजार ९३५ आय हुन सक्ने अनुमान गरिएकोमा हाल सम्म११ महिनाको अवधिमा रु.६६ लाख २ हजार २२५ रुपैया २२ पैसा मात्र संकलन हुन सकेको छ ,त्यस्तै अन्य सेवा शुल्क तथा बिक्रिमा५ करोड ८५लाख आय हुन सक्ने अनुमान गरिएकोमा ७८ लाख ८४ हजार ९५८मात्र संकलन हुन सकेको छ त्यस्तै कतिपय शिर्षकमा १ रुपैस समेत उठाउन सकिएको छैन । यस्तो किसिमको आय निर्धारणले अवश्य पनि ब्ययको पक्षलाई ठूलो प्रभाव पारेको छ । यस प्रकारको त्रुटिले नगरपालिका प्रतिको विश्वासनियता गुम्न सक्ने खतरा सिर्जना हुन सक्दैन भनेर भन्न सकिन्न । त्यसैले हालको यस प्रकारको आयको अवस्थालाई मध्यनजर गरी आ.व.२०७९।०८० बजेट सहि ढंगले निर्धारण हुन्छ भन्ने विश्वास लिएको छु । आन्तरिक श्रोत तर्फका आयलाई बृद्धि

गर्ने तर्फ राजश्व सम्वद्ध सरोकारवाला पक्षहरुको ध्यान जान जरुरी छ । जसले बजेटको सुनिश्चितता कायम हुनसक्ने अवस्था आउन सकोस । सम्मानित नगर सभालाई यस विषयमा ध्यानाकर्षण गराउन चाहन्छु ।

धरान उपमहानगरपालिका वडा नं.१ देखि २० सम्मका आ.व.२०७८।०७९जेष्ठ महिना सम्मको
वडागत आयको विवरण

वडा नं.	जेष्ठ मसान्त सम्मको आय रकम	वडा नं.	जेष्ठ मसान्त सम्मको आय रकम
१	६८,६८,९२६.७९	११	६२,१५,१९४
२	५९,३८,१०१	१२	८४,११,९५२
३	३७,३०,७४२	१३	४७,०९,२५९.९०
४	२७,९१,२५३.५०	१४	२१,४१,८७५.७५
५	२६,३०,४६४	१५	१,३१,७०,०६७.५०
६	४४,०५,५७६.३८	१६	७०,४२,५७८
७	३९,६७,८४२.६८	१७	७३,३७,६७२.६१
८	७७,२०,८१५	१८	३३,०५,०३८.७५
९	६८,८५,९८५.२६	१९	२१,०१,७५०
१०	५०,६८,३३२	२०	१७,७९,९०६.७६
		जम्मा आय	१०,६२,२३,३३३.८८

वडागत प्रगति(खर्च) विवरण २०७९जेष्ठ सम्मको

वडा नं.	वर्षिक वजेट	अर्धवार्षिक ब्यय	जम्मा	जम्मा प्रतिशत
१	१,१३,७५,०००।-	चालु खर्च २०,८७,८७८ पूजीगत खर्च ५६,६४,६४७	७७,५२,५२५	७१.३४ (%)
२	९०,११,०००।-	चालु खर्च २२,७७,७३५ पूजीगत खर्च १७,३६,५१८	४०,१४,२५३	४६.८९ (%)
३	९२,१४,६००।-	चालु खर्च १६,३२,७३५ पूजीगत खर्च ४६,६४,९९७	६२,९७,७३२	७२.०७ (%)
४	१,४८,४२,०००।-	चालु खर्च १६,८७,१७४ पूजीगत खर्च ७२,१२,८७८	८९,००,०५२	६३.१३ (%)
५	१,५८,०६,०००।-	चालु खर्च ३०,४४,०९२ पूजीगत खर्च ८३,५७,८६३	१,१४,०१,९५५	७५.५३ (%)
६	१,५२,०२,०००।-	चालु खर्च ३३,८५,८८६ पूजीगत खर्च ६७,१०,७२७	१,००,९६,६१३	७०.०१ (%)
७	८५,९६,०००।-	चालु खर्च २७,७०,९०२ पूजीगत खर्च२०,१९,६८०	४७,९०,५८२	५८.७४ (%)
८	१,८९,२३,०००।-	चालु खर्च २७,१७,२६७ पूजीगत खर्च ९०,०८,९९५	१,१७,२६,२६२	६५.११(%)
९	९७,८६,७००।-	चालु खर्च २६,७३,१७१ पूजीगत खर्च ४०,६६,८१७	६७,३९,९८८	७२.४८(%)
१०	१,०४,०५,०००।-	चालु खर्च १७,५५,७०३	६६,३७,२३७	६८.३९ (%)

		पूजीगत खर्च ४८,८१,५३४		
११	१,८२,१३,३००।-	चालु खर्च२३,०२,६०२ पूजीगत खर्च ९३,०२,२७१	१,१६,०४,८७३	६६.८२ (%)
१२	१,००,४७०००।-	चालु खर्च १९,९३,७४२ पूजीगत खर्च ११,८३,७५१	३१,७७,४९३	३३.३० (%)
१३	१,४३,८६,०००।-	चालु खर्च २७,०४,४९९ पूजीगत खर्च ६४,५५,६७८	९१,६०,१७७	६७.१५ (%)
१४	१,०७,२०,०००।-	चालु खर्च २५,७६,१८७ पूजीगत खर्च ५३,८६,८९१	७९,६३,०७८	७८.१९ (%)
१५	२,७१,१४,५००।-	चालु खर्च ३५,७६,००२ पूजीगत खर्च१,५४,७३,३२०	१,९०,४९,३२२	७३.६२ (%)
१६	१५२,९५०००।-	चालु खर्च२८,२६,१३५ पूजीगत खर्च४३,९५,०८८	७२,२१,२२३	४९.७१ (%)
१७	२,२६,८०,०००।-	चालु खर्च ३४,९७,४७० पूजीगत खर्च १,१७,७८,६८९	१,५२,७६,१५९	७०.८० (%)
१८	१,१३,३०,१००।-	चालु खर्च २१,०३,१६४ पूजीगत खर्च ४६,६४,४५८	६७,६७,६२२	६२.८५ (%)
१९	१,४८,५८,०००।-	चालु खर्च २१,८९,६०० पूजीगत खर्च ८२,३४,२३०	१,०४,२३,८३०	७४.३६ (%)
२०	२,१२,०३,४००।-	चालु खर्च २९,४४,०६८ पुजीगत खर्च १,१३,२७,५७०	१,४२,७१,६३८	७०.७२ (%)
जम्मा बजेट	२८,९०,०८,६००।-	**जम्मा खर्च र प्रतिशत**	१८,३२,७२,६१४	६३.४१ (%)

क्षेत्रगत बजेट तथा खर्च

आ.व. : २०७८/७९ अवधी : २०७८/०४/०१-२०७९/०२/३१

सि. नं.	क्षेत्र/उप क्षेत्र	विनियोजन	खर्च	खर्च (%)	मौज्दात
१	आर्थिक विकास	४,३६,९४,४००	१,१२,६४,६५३	२५.७८	३,२४,२९,७४६
२	सामाजिक विकास	६८,५४,५१,७५०	३५,०७,०५,२७४	५१.१६	३३,४७,४६,४७५
३	पूर्वाधार विकास	८,८,४४,१५,२६८	४१,२२,५६,२५६	४६.६१	४७,२१,५९,०११
४	सुशासन तथा अन्तरसम्बन्धित क्षेत्र	४,७६,९९,२५४	१,२९,८४,०१०	२७.२२	३,४७,१५,२४४
५	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	४,०९,८०,६७,०३	३०,१७,२३,४७१	७३.६३	१०,८०,८३,२३१
	कुल जम्मा	२,०७,१०,६७,३७५	१,०८,८९,३३,६६५	५२.५७	९८,२१,३३,७०९

आ.व. २०७८।७९ जेष्ठ महिना सम्मको उठ्न/उठाउन नसकेका बहाल, भाडा तथा ठेक्का रकमको विवरण ।

क.स.	आम्दानीका शिर्षकहरु	जिम्मेवार ब्यक्ति	विषय	उठ्न बाकी रकम	कैफियत
१	सार्वजनिक शौचालय धरान-६	ठे. सबिना तामाङ्ग	मासिक भाडा	५,४१,३००।-	यस आ.व.को २०७९ जेष्ठ मसान्त सम्मको
२	सपिङ्ग कम्प्लेक्स भवन , धरान ३	२१ वटा कोठा	मासिक भाडा	६,९८,३३०।-	यस आ.व.को २०७९ जेष्ठ मसान्त सम्मको
३	नगरपालिका क्यान्टिनकोठा नं.१	सोहन ताम्राकार	मासिक भाडा	९२,५१०।-	यस आ.व.को २०७९ आषाढ मसान्त सम्मको
४	नगरपालिका क्यान्टिन कोठा नं.२	राजकुमार कार्की	मासिक भाडा		
५	बहुउदेश्य पसल भवन छाताचोक धरान-२ कोठा नं.१,२ र ४	मनिस श्रेष्ठ,निता शाह,पेमा तामांग	मासिक भाडा	६०,८००।-	यस आ.व.को २०७९ जेष्ठ मसान्त सम्मको

६	वि.पि.सुन्दर बजार	१९ वटा कोठा	मासिक भाडा	६,६४,१२०।-	यस आ.व.को २०७९ जेष्ठ मसान्त सम्मको
६	बहुउदेश्य पसल भवन छाताचोक धरान-१ र २ कोठा नं.४ र पछाडीको २ सटर	दिपक कुमार लिम्बु	मासिक भाडा	२,२५,६००।-	२०७५ बैसाख(सम्झौता) देखि २०७७ जेष्ठ सम्म
७	पि.सि.ओ. अफिस कोठा भानुचोक	नेपाल यातायत मजदुर संगठन	मासिक भाडा	४,७२०।-	२०७९ जेष्ठ सम्मको
८	धरान सभागृह भोटेपूलको ठेक्का रकम बाकी	ठे.राजकुमार राई	ठेक्का रकम	६,०७,१७८।-	विगत देखि २०६९ चैत्र १५ सम्मको
९	इशारा निर्माण सेवा		सवारी कर	१,००,०००।-	विगगत आ.व. २०६६।०६७ को बाकी
१०	हाट बजार कर बाँकी	सिता श्रेष्ठ	हाट बजार कर	१३,००० ।-	विगत २०६७०६८ को बाकी
११	शौचालय ठेक्का रकम	स्व.दिलिप मरिक		१६,७८५ ।-	विगत २०६७ आषाढको बाकी

उल्लिखित माथिका उठ्न बाकि रकमहरुलाई यथा सिघ्र उठाई सक्नु पर्ने देखिन्छ ।

हालको परिस्थितिलाई मध्यनजर गर्दा यि कार्यहरु गर्न सुझाव दिईएको छ ।

१.कर्मचारी व्यवस्थापन : संगठन सर्वेक्षण (O&M) लाई पुरा गरि Right man in right place को आधारमा पदस्थापन गर्नु पर्ने । कानूनले तोकेको बाहेकका पदहरुमा करारमा नियुक्ति गर्नु नहुने । रिक्त दरबन्दी पूर्तिको लागि लोक सेवा आयोगमा लेखि पठाउनु पर्ने । नगरपालिका तथा वडा कार्यालयमा कामको चाप र आय क्षमताको आधारमा मात्र आवश्यक करारका कर्मचारीहरु राख्नु पर्ने ।

२.बार्षिक खरिद योजना : खरिद शाखा र योजना महाशाखा बाट मात्र छुट्टाछुट्टै खरिद योजना बन्ने गरेकोमा आ.व.२०७९।०८० को श्रावण महिनामै सबै शाखा,महाशाखाहरुको खरिद योजना तयार गरि एकमुष्ट खरिद योजना बनाउनु पर्ने । वार्षिक खरिद योजना स्वीकृत गराई समयमै टेण्डर तथा कोटेशनको प्रकृया अपनाई नगरपालिका तथा वडा कार्यालयहरुले वार्षिक रुपमा आवश्यक पर्ने सामाग्रीहरु खरिद गर्नु पर्ने देखियो ।

३.मर्मत संभार : यस उपमहानगरपलिका अन्तर्गत रहेका सरसफाई, विजुली मर्मत गर्ने गाडी, लगायत अन्य गाडीहरुको मर्मत संभारमा दिनदिनै खर्चमा बृद्धि हुदै गएको देखिन आएकोले खर्चमा नियन्त्रण गर्न संभाब्य उपायहरु अवलम्बन गर्नु पर्ने ।

४.योजनाको प्रकृयागत कार्य : उपभोक्ता समिति गठन, परिचालन तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्यविधि २०७५ अनुसारको दफा ४ मा उपभोक्ता समिति गठनको लागि समय, मिति, स्थान र भेलाको विषय तोकी आम भेला हुने, कम्तिमा सात दिन अगावै सार्वजनिक रुपमा जानकारी गराउनु पर्ने, आयोजना बाट प्रत्यक्ष लाभान्वित उपभोक्ताहरुको अधिकतम सहभागिता हुनु पर्ने , सम्बन्धित आयोजना स्थलमा नै सात देखि एघार सदस्यीय उपभोक्ता समिति गठन गर्नुपर्ने, नगर स्तरीय आयोजना सञ्चालनका लागि उपभोक्ता समिति गठन गर्दा कार्यपालिकाले तोकेको कार्यपालिका सदस्य वा कार्यालयको प्रतिनिधि तथा वडा स्तरीय आयोजना सञ्चालनका लागि उपभोक्ता समिति गठन गर्दा वडाअध्यक्ष वा वडा सदस्य वा कार्यालयले तोकेको कार्यालयको कर्मचारीको रोहवरमा गर्नुपर्ने, उपभोक्ता समिति गठनको लागि बोलाइएको भेलामा योजनाको संक्षिप्त विवरण र समितिको संरचना सहितको जानकारी कार्यालयको प्रतिनिधिले गराउनुपर्ने व्यवस्थालाई प्रभावकारी रुपमा पालना गर्नु पर्ने देखिन्छ ।

५. उपभोक्ता आफैले नगरि ठेक्कामा लगाउने : उपभोक्ता समितिबाट सञ्चालन भएका प्राय योजनाहरु उपभोक्ता समिति आफैले नगरि ठेक्कामा दिई ठेकेदार मार्फत गराउने गरेको देखिएकोले यसलाई नियन्त्रण गर्ने ।

६. अनुगमन तथा सार्वजनिक परीक्षण : धरान उपमहानगरपालिका बाट गठित अनुगमन समितिले प्रत्येक योजनाको आर्थिक प्राविधिक स्थलगत निरीक्षण गरि वातावरणीय प्रभाव समेतको विषयलाई समेटेर प्रतिवेदन तयार गर्नु पर्ने र बृहत सहभागितमा सार्वजनिक परीक्षण गरे पछि मात्र अन्तिम विलको भुक्तानी दिदा उपयुक्त र पारदर्शि देखिने भएकोले यस तर्फ विशेष ध्यान दिन आग्रह गरिएको छ ।

७.खर्चको सार्वजनिकिकरण : धरान उपमहानगरपालिका तथा वडा कार्यालय बाट मासिक रुपमा भएका आय तथा ब्ययको मासिक प्रतिवेदन तयार गरि सर्वसाधारणले थाहा पाउने गरि नगरपालिका तथा वडा कार्यालयको सूचना बोर्डमा टाँस गर्नु पर्ने तथा वेब साइटमा राख्नु पर्ने

८.आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली : यस् उपमहानगरपालिकामा सुशासन कायम गर्न विभिन्न निती तथा कानुनले निर्देशित गरे बमोजिम स्थानीय तह बाट सम्पादन गरिने कार्य मित्तब्ययी, प्रभावकारी, नियमितता र कार्यदक्षता पूर्ण ढंगबाट सम्पादन गर्न वित्तिय प्रतिवेदनलाई विश्वासनिय बनाउन तथा प्रचलित कानून बमोजिम कार्य सम्पादन गर्न आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली तयार गरि कार्यान्वयन गर्नु पर्ने भएकोले आ.व. २०७९।८० को प्रारम्भिक समयमै तयार गरि लागू गर्नु पर्ने ।

अन्त्यमा यस अर्थ तथा सार्वजनिक लेखा समितिको प्रतिवेदन धरान उपमहानगरपालिकाको एघारौं नगरसभामा प्रस्तुत गर्न समय दिइएकोमा सम्मानित सभालाई आभार प्रकट गर्दै एघारौं नगर सभा सफलतापूर्वक सम्पन्न होस भन्ने कामना गर्दछु ।

रमेश कुमार शाह
(सदस्य सचिव)
अर्थ तथा सार्वजनिक लेखासमिति
धरान उपमहानगरपालिका